

ՏԵՂԵԿԱԼՔ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ և ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՕՐԵՆՔԻ ՓՈՓՈԽՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ

Հոդված 2. Օրենքի գործողության ոլորտը

1. Սույն օրենքի գործողությունը տարածվում է շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության, ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման և փորձաքննության, անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի և նախատեսվող գործունեության շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության, ~~չահագրգիռ~~ հանրության ծանուցման, հանրային լուսման գործընթացների, պետական փորձաքննական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչելու և այդ գործընթացներին մասնակցող անձանց վրա:

Հոդված 4. Օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **շրջակա միջավայր՝** բնական և մարդածին բաղադրիչների (մթնոլորտային օդ, կլիմա, ջրեր, հողեր, ընդերք, լանդշաֆտ, կենդանական ու բուսական աշխարհ, ներառյալ անտառ, բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ կամ բնապահպանական հողեր, բնակավայրերի կանաչ գոտիներ, կառույցներ, բնական օբյեկտներ, պատմության և մշակույթի հուշարձաններ), սոցիալական միջավայրի, ներառյալ մարդու առողջության, անվտանգության գործոնների, նյութերի, երևույթների ամբողջությունը և դրանց փոխազդեցությունը միմյանց ու մարդկանց միջև.

2) **շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություն՝** հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով շրջակա միջավայրի կամ դրա բաղադրիչներից որևէ մեկի փոփոխությունը.

3) **անդրսահմանային ազդեցություն՝** պետության իրավազորության ներքո գտնվող տարածքում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցություն, որը կառաջանա հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով, և որի ֆիզիկական աղբյուրն ամբողջությամբ կամ մասամբ այլ պետության իրավազորության ներքո գտնվող տարածքում է.

4) **ազդակիր պետություն՝** «Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կոնվենցիայի իմաստով՝ պետություն, որն այլ պետության իրավազորության ներքո գտնվող տարածքում հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով կարող է ենթարկվել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության.

5) **ծագման պետություն՝** «Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կոնվենցիայի իմաստով՝ պետություն, որի իրավազորության ներքո նախատեսվում է իրականացնել հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթները կամ նախատեսվող գործունեությունը.

6) **հիմնադրույթային փաստաթուղթ՝** շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող փաստաթուղթ (ռազմավարություն, հայեցակարգ, բնական ռեսուրսների օգտագործման սխեմա, ծրագիր, պլան, հատակագիծ, քաղաքաշինական ծրագրային փաստաթուղթ) կամ փաստաթղթի փոփոխություն՝ հաստատված Հայաստանի

Հանրապետության օրենքներով կամ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների այլ իրավական ակտերով.

7) նախատեսվող գործունեություն՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերում նշված գործունեության տեսակներ, 6-րդ և 7-րդ մասերով սահմանված գործունեություն, իսկ սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 5-րդ կետով սահմանված կարգով նախատեսված դեպքերում՝ նաև դրանց վերակառուցում կամ ընդլայնում կամ տեխնիկական կամ տեխնոլոգիական վերազինում կամ վերապրոֆիլավորում կամ կոնսերվացում կամ տեղափոխում կամ դադարեցում կամ փակում, ատոմային էներգիայի անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտների դեպքում՝ շահագործումից հանում (ատոմային էներգիայի անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտ հանդիսացող գերեզմանոցի դեպքում՝ փակում) կամ քանդում կամ նախագծային փոփոխություն.

8) նախագծային փաստաթուղթ՝ նախատեսվող գործունեության իրականացման համար օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված փաստաթուղթ կամ փաստաթղթերի փաթեթ և դրանց փոփոխություն: Նախատեսվող գործունեության իրականացման համար օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով փաստաթուղթ կամ փաստաթղթերի փաթեթ նախատեսված չլինելու դեպքում՝ նախատեսվող գործունեության փուլային նկարագիր, ընդերքօգտագործման դեպքում՝ Հայաստանի Հանրապետության ընդերքի մասին օրենսգրքի 36-րդ և 39-րդ հոդվածներով սահմանված ծրագիր կամ 50-րդ հոդվածով սահմանված արդյունահանման նախագիծ.

9) ռազմավարական էկոլոգիական գնահատում (այսուհետ՝ ՌԷԳ)՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի դրույթների գործողության հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունների որոշման և գնահատման գործընթաց, որը ներառում է ՌԷԳ հաշվետվության շրջանակի որոշակիացումը և դրույթները, ՌԷԳ հաշվետվության նախապատրաստումը, շահագրգիռ հանրության մասնակցության և մասնագիտական խորհրդակցությունների անցկացման ապահովումը, հիմնադրույթային փաստաթղթում ՌԷԳ հաշվետվության դրույթների, հանրության մասնակցության և խորհրդակցությունների արդյունքների հաշվի առնելը.

10) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատում (այսուհետ՝ ՇՄԱԳ)՝ նախաձեռնողի կողմից նախատեսվող գործունեության հետևանքով շրջակա միջավայրի վրա նախատեսվող գործունեության հնարավոր ազդեցության ուսումնասիրության գործընթաց.

11) փորձաքննություն՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի և ՌԷԳ հաշվետվության կամ նախատեսվող գործունեության նախագծային փաստաթղթի և ՇՄԱԳ հաշվետվության ուսումնասիրության, գնահատման և վերլուծության արդյունքով հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծին և ՌԷԳ հաշվետվությանը համապատասխան կամ նախագծային փաստաթղթին և ՇՄԱԳ հաշվետվությանը համապատասխան նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ դրական կամ բացասական պետական փորձաքննական եզրակացություն տալու գործընթաց.

12) պետական փորձաքննական եզրակացություն՝ փորձաքննության արդյունքով լիազոր մարմնի կողմից ընդունվող պաշտոնական փաստաթուղթ.

13) լիազոր մարմին՝ «Կառավարության կառուցվածքի և գործունեության մասին» օրենքով շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության պետական փորձաքննության ապահովման ոլորտում Կառավարության քաղաքականությունը մշակող և իրականացնող պետական կառավարման համակարգի մարմին.

14) նախաձեռնող՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագիծ ներկայացնող պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին կամ նախատեսվող գործունեություն իրականացնելու համար դիմող անձ.

15) փորձագետ՝ փորձաքննության գործընթացում լիազոր մարմնի կողմից ներգրավված իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձ.

16) ազդակիր բնակավայր՝ շրջակա միջավայրի վրա հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հնարավոր ազդեցության ենթակա բնակավայր (Երևան քաղաքի դեպքում՝ վարչական շրջան).

17) ազդակիր համայնք՝ ազդակիր բնակավայր ներառող համայնք.

17.1) հանրություն՝ մեկ կամ մեկից ավելի ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ կամ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը կամ պրակտիկային համապատասխան՝ դրանց ընկերությունները, կազմակերպությունները կամ խմբերը.

~~18) շահագրգիռ անձ կամ հանրություն (այսուհետ՝ շահագրգիռ հանրություն)՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով անմիջական կամ հավանական ազդեցություն կրող կամ դրանց վերաբերյալ ընդունվող որոշումների նկատմամբ հետաքրքրություն ցուցաբերող մեկ կամ մեկից ավելի ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ.~~

«18) շահագրգիռ հանրություն՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի գործողության կամ նախատեսվող գործունեության իրականացման հետևանքով անմիջական կամ հավանական ազդեցություն կրող կամ դրանց վերաբերյալ ընդունվող որոշումների նկատմամբ հետաքրքրություն ցուցաբերող հանրություն.

19) գործընթացի մասնակիցներ՝ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ներառյալ ազդակիր համայնք, ազդակիր բնակավայր, շահագրգիռ հանրություն, որոնք, սույն օրենքի համաձայն, մասնակցում են գնահատումների կամ փորձաքննության գործընթացին.

20) հայտ՝ սույն օրենքի 18-րդ հոդվածով սահմանված գործողություններ իրականացնելուց առաջ նախաձեռնողի կողմից լիազոր մարմին ներկայացվող փաստաթղթերի փաթեթ.

21) հաշվետվություն՝ համապատասխան լիցենզիա ունեցող անհատ ձեռնարկատիրոջ կամ իրավաբանական անձի մշակած ՌԷԳ-ի կամ ՇՄԱԳ-ի արդյունքներն ամփոփող փաստաթուղթ.

22) փորձաքննության ներկայացվող փաստաթղթերի փաթեթ՝ նախագծային փաստաթուղթ, ՌԷԳ կամ ՇՄԱԳ հաշվետվություն, սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված փաստաթղթեր.

23) բնապահպանական կառավարման պլան՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր դրական ազդեցությունների պահպանման և ուժեղացման, բացասական ազդեցությունների կանխարգելման, բացառման, նվազեցման, անվերադարձ ազդեցության կանխարգելման և շրջակա միջավայրին հասցվող վնասի հատուցման համար նախատեսվող միջոցառումները (շինարարության, շահագործման, փակման, հետփակման փուլերը, ռիսկային և արտակարգ իրավիճակները), դրանց ընտրության և արդյունավետության հիմնավորումը, իրականացման ժամանակացույցը, մշտադիտարկման ցուցիչները, ծախսերի գումարային գնահատումը նախատեսող փաստաթուղթ.

24) շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության մշտադիտարկման (մոնիտորինգի) ծրագիր՝ հիմնադրույթային փաստաթղթի դրույթների գործողության կամ նախատեսվող գործունեության՝

նախագծային փաստաթղթին համապատասխան իրականացման ընթացքում և դրանից հետո շրջակա միջավայրի վրա ներգործության դիտարկմանը, հետնախագծային վերլուծությանը, պետական փորձաքննական եզրակացության և Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով կամ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարմանը կամ արտադրական հսկմանը (ինքնահսկմանը) ուղղված գործողությունների ամբողջություն.

25) կլիմայի փոփոխության հարմարվողականություն՝ շրջակա միջավայրի և դրա բաղադրիչների՝ կլիմայի փաստացի և կանխատեսվող փոփոխությանը հարմարվելու կարողություն՝ վնասները նվազեցնելու, բացասական հետևանքները մեղմելու և հնարավորություններից օգտվելու համար.

26) կլիմայի փոփոխության մեղմում՝ միջոցառումների տեխնիկական և տեխնոլոգիական լուծումների ամբողջություն՝ ուղղված ջերմոցային գազերի արտանետումների կրճատմանը և ջերմոցային գազեր կլանող կարողությունների ստեղծմանը:

Հոդված 9. Լիազոր մարմնի իրավասությունները

1. Լիազոր մարմնի իրավասություններն են՝

1) իր իրավասության սահմաններում փորձաքննության գործընթացին վերաբերող միջազգային համագործակցության իրականացումը.

2) ՌԷԳ և ՇՄԱԳ ուղեցույցների հաստատումը.

3) անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության պետական փորձաքննական եզրակացության ստորագրումը.

4) անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության պետական փորձաքննական եզրակացության հաստատման կամ ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ Կառավարության որոշման նախագծի մշակումը.

5) փորձաքննության իրականացումը, պետական փորձաքննական եզրակացության կազմումը, հաստատումը (բացառությամբ անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության պետական փորձաքննական եզրակացության), տրամադրումը.

6) նախատեսվող գործունեության տեսակների վերակառուցումը կամ ընդլայնումը կամ տեխնիկական կամ տեխնոլոգիական վերազինումը կամ վերապրոֆիլավորումը կամ կոնսերվացումը կամ տեղափոխումը կամ դադարեցումը կամ փակումը կամ քանդումը կամ նախագծային փոփոխությունը ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության անհրաժեշտության վերաբերյալ որոշման ընդունումը՝ Կառավարության հաստատած կարգին համապատասխան.

7) փորձաքննության գործընթացում, մասնագիտական կամ փորձագիտական անհրաժեշտությամբ պայմանավորված, պայմանագրային հիմունքներով փորձագետի ներգրավումը.

8) սույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված դեպքերում և կարգով պետական փորձաքննական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչելը.

9) շահագրգիռ մարմինների հետ հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության համաձայնեցումը.

10) հանրային լուրմներում իր ներկայացուցչի մասնակցության ապահովումը.

11) գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով նախաձեռնողին նախատեսվող գործունեության ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության ենթակա լինելու և համապատասխան ընթացակարգերի վերաբերյալ տեղեկատվության տրամադրումը.

~~12) սույն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով փորձաքննության գործընթացում շահագրգիռ հանրության ծանուցման և մասնակցության հնարավորության ապահովումը.~~

12) սույն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով փորձաքննության գործընթացում հանրության ծանուցման և շահագրգիռ հանրության մասնակցության հնարավորության ապահովումը.

13) սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված բնագավառների պետական լիազոր մարմիններին և համապատասխան տեսչական մարմիններին հաստատված պետական փորձաքննական եզրակացության հրապարակման վերաբերյալ գրավոր տեղեկատվության տրամադրումը.

14) Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված այլ գործառույթների իրականացումը:

Հոդված 12. ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության ենթակա նախատեսվող գործունեությունը

1. Գնահատման և փորձաքննության ենթակա են սույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ, 6-9-րդ մասերով, ինչպես նաև սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով սահմանված նախատեսվող գործունեության տեսակների ՇՄԱԳ հաշվետվությունները և նախագծային փաստաթղթերը:

2. Գնահատման և փորձաքննության ենթակա նախատեսվող գործունեության տեսակներն ըստ բնագավառների դասակարգվում են երկու կատեգորիայի՝ Ա, Բ՝ ըստ շրջակա միջավայրի վրա նվազող ազդեցության աստիճանի:

3. Ա կատեգորիան ներառում է՝

1) էներգետիկայի բնագավառում՝

ա. ատոմային էներգիայի անվտանգության տեսակետից կարևոր օբյեկտների հրապարակի ընտրությունը, կառուցումը, շահագործումը և շահագործումից հանումը (ռադիոակտիվ թափոնների թաղման համար նախատեսված գերեզմանոցների դեպքում՝ փակումը),

բ. կայանքներ՝ ճառագայթահար միջուկային վառելիքի վերամշակման համար,

գ. կայանքներ՝ միջուկային վառելիքի արտադրության կամ հարստացման համար,

դ. կայանքներ՝ ճառագայթահարված միջուկային վառելիքի կամ բարձր ռադիոակտիվություն ունեցող թափոնների վերամշակման համար,

ե. կայանքներ՝ ճառագայթահարված միջուկային վառելիքի վերջնական հեռացման համար,

զ. կայանքներ՝ բացառապես ռադիոակտիվ թափոնների վերջնական հեռացման համար,

է. կայանքներ՝ բացառապես ճառագայթահարված միջուկային վառելիքի կամ ռադիոակտիվ թափոնների պահպանման համար (ծրագրավորված ավելի քան 10 տարվա համար) արտադրական օբյեկտի տարածքից դուրս այլ վայրերում,

ը. ռադիոակտիվ թափոնների պահեստարաններ և գերեզմանոցներ,

թ. ջերմային էլեկտրակայաններ կամ 50 ՄՎտ կամ ավելի ջերմային հզորությամբ այլ այրման համար նախատեսված կայանքներ,

ժ. 50 ՄՎտ և ավելի ջերմային հզորությամբ տաք ջրի կամ գոլորշու արտադրության կայանքներ,

ժա. 1 ՄՎտ և ավելի էլեկտրական հզորությամբ հիդրոէլեկտրակայաններ,
ժբ. գազիֆիկացիայի կամ գազի հեղուկացման կայանքներ,
ժգ. կոքսի արտադրության վառարաններ,
ժդ. երկրաջերմային ջրերից էներգիայի արտադրություն՝ 8 ՄՎտ և ավելի հզորությամբ.

2) ընդերքօգտագործման բնագավառում՝

ա. երկրաբանական ուսումնասիրություններ՝ 1000 գծամետրից ավելի ստորերկրյա լեռնային փորվածքներով կամ 1000 գծամետր խորությունը գերազանցող հորատանցքի հորատման դեպքում,

բ. մետաղական, այդ թվում՝ ռադիոակտիվ օգտակար հանածոյի արդյունահանում կամ հանքաքարի կամ հանքանյութի վերամշակում կամ արդյունահանման համալիրի (այդ թվում՝ պոչամբարների) կառուցում,

գ. ընդերքօգտագործման վտանգավոր թափոնների վերամշակում,

դ. նավթամշակման կամ գազամշակման գործարաններ,

ե. նավթի կամ գազի արդյունահանում կամ հում նավթի կամ բնական գազի վերամշակում,

զ. նավթի կամ գազի կամ արտադրության թափոնների կամ թունավոր կամ ռադիոակտիվ նյութերի պահման համար ստորերկրյա կառույցների ստեղծում,

է. ստորերկրյա տրանսպորտային ուղիների կամ կառույցների ստեղծում,

ը. մետաղական օգտակար հանածոների հանքարդյունահանման համալիրի վերջնական փակում,

թ. ոչ մետաղական օգտակար հանածոների արդյունահանում կամ հանքանյութի վերամշակում՝ օրական 30 խմ և ավելի.

3) քիմիական արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. կաուչուկի կամ ռետինատեխնիկական իրերի արտադրություն կամ վերամշակում,

բ. նավթի կամ նավթամթերքների արտադրություն կամ վերամշակում,

գ. մազութի, գուդրոնի, բիտումի արտադրություն կամ վերամշակում,

դ. պայթուցիկների արտադրություն,

ե. անօրգանական թթուների կամ ալկալիների կամ անօրգանական այլ նյութերի կամ միացությունների արտադրություն,

զ. օրգանական կամ անօրգանական նյութերի կամ դրանց խառնուրդների արտադրություն կամ վերամշակում,

է. թունաքիմիկատների կամ ազրոքիմիկատների արտադրություն,

ը. կենցաղային քիմիայի (լվացող, մաքրող կամ այլ նյութերի) արտադրություն՝ ամսական 50 տոննա և ավելի,

թ. էթիլ սպիրտի արտադրություն,

ժ. քիմիական արտադրության կայանքներ, որտեղ քիմիական կամ կենսաբանական գործընթացներն օգտագործվում են կերերի սպիտակուցային հավելումների, ֆերմենտների և այլ սպիտակուցային նյութերի արտադրության համար,

ժա. կայանքներ՝ ածխածնի (բնական կոքսի) կամ էլեկտրագրաֆիտի արտադրության համար՝ այրման կամ գրաֆիտիզացիայի միջոցով,

ժբ. գազային կամ նավթային կամ նավթաքիմիական կամ քիմիական նյութերի 5 000 տոննա և ավելի տարողության պահեստներ.

4) դեղագործական արտադրության բնագավառում՝

ա. ~~քիմիական կամ կենսաբանական պրոցեսների օգտագործմամբ դեղանյութերի արդյունաբերական արտադրություն~~ կայանքներ, որտեղ օգտագործվում են քիմիական կամ

կենսաբանական պրոցեսներ հիմնական դեղագործական արտադրատեսակների արտադրության համար.

5) մետաղների արտադրության և վերամշակման բնագավառում՝

ա. մետաղական հանքանյութերի (ներառյալ սուլֆիդային կամ օքսիդացված հանքանյութերի) թրծում և ագլոմերացիա,

բ. հանքանյութից կամ խտանյութից կամ երկրորդային հումքային նյութերից գունավոր, ազնիվ, հազվագյուտ, սև մետաղների կամ դրանց համաձուլվածքների արտադրություն կամ վերամշակում կամ ժամում 2 տոննա մեծությունը գերազանցող քանակով պաշտպանիչ մետաղական ծածկույթների փշում անմշակ պողպատի մատուցմամբ,

գ. գունավոր մետաղների մշակում, ներառյալ լեգիրացումը, արտադրատեսակների ռեկուպերացիան (գտում, ձուլածագործական արտադրություն և այլն),

դ. վերամշակված թուջի կամ պողպատի արտադրություն (առաջնային կամ երկրորդային ձուլում), ներառյալ անընդհատ հոսքով ձուլումը, որը գերազանցում է ժամում 2.5 տոննա հզորությունը,

ե. մետաղների կամ պլաստիկ նյութերի մակերեսային մշակում՝ էլեկտրոլիտիկ կամ քիմիական պրոցեսների օգտագործմամբ՝ 30 խմ և ավելի ծավալով ավազաններում.

6) թափոնների գործածության բնագավառում՝

ա. վտանգավոր թափոնների հավաքում, պահում, օգտահանում, մշակում (բացառությամբ կոշտ կենցաղային, էլեկտրոնային և էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների, շինարարական թափոնների տեսակավորման կամ մեխանիկական եղանակով տարանջատման), վերամշակում, վնասագերծում, տեղադրում կամ թաղում,

բ. 15 000 և ավելի բնակչության սպասարկման համար կամ օրական 10 տոննա և ավելի աղբ ընդունող աղբավայրերի կառուցում կամ շահագործում կամ կենցաղային թափոնների վերամշակում,

գ. ոչ վտանգավոր թափոնների համար նախատեսված ~~փոխանցման~~ հեռացման կայաններ կամ աղբավայրեր՝ օրական 50 տոննան գերազանցող հզորությամբ,

դ. աղբավայր, որտեղ թափվում է օրական ավելի քան 10 տոննա աղբ, կամ ընդհանուր ծավալը գերազանցում է 25 000 տոննան, բացառությամբ ոչ վտանգավոր թափոնների համար նախատեսված աղբավայրի,

ե. թափոնների տեղադրման օբյեկտների կառուցում,

զ. պլաստիկ նյութերի վերամշակում՝ քիմիական հատկությունների փոփոխմամբ.

7) շինանյութի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. ցեմենտի կամ կլինկերի կամ կրի կամ գաջի արտադրություն՝ օրական 100 տոննա և ավելի,

բ. հանքանյութի հալեցում՝ օրական 20 տոննա և ավելի, ներառյալ հանքային մանրաթելի արտադրությունը,

գ. թրծման միջոցով կերամիկական արտադրատեսակների, այդ թվում՝ տանիքի կղմինդրի կամ աղյուսի կամ հրակայուն աղյուսի կամ կերամիկական սալիկի կամ քարե կերամիկայի կամ ճենապակե իրերի արտադրություն՝ օրական 30 տոննա և ավելի, կամ 4 խմ հզորությունը գերազանցող թրծման վառարաններ, որոնց շարման խտությունը գերազանցում է 300 կգ/մ խորանարդ մեծությունը սահմանային չափը կամ արժեքը,

դ. ապակու կամ ապակաթելի կամ ապակյա իրերի արտադրություն՝ օրական 20 տոննա և ավելի հալեցման արտադրության հզորությամբ,

ե. 80 տ/ժ և ավելի արտադրողականությամբ ասֆալտի կամ 80 խմ/ժ և ավելի արտադրողականությամբ բետոնի ստացիոնար արտադրություն,

զ. ~~ասբեստի կամ ասբեստ պարունակող նյութերի արտադրություն.~~ ասբեստի արդյունահանման, ասբեստի և ասբեստ պարունակող արտադրանքների մշակման և փոխակերպման, ասբեստացեմենտային արտադրանքի համար նախատեսված կառույցներ՝ տարեկան ավելի քան 20000 մետր տոննա պատրաստի արտադրանք, շփման նյութերի համար՝ տարեկան ավելի քան 50 մետր տոննա պատրաստի արտադրանք, և ասբեստի այլ օգտագործումների համար՝ տարեկան ավելի քան 200 մետր տոննա ծավալով:

8) թեթև արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. բնական կաշվի արտադրություն կամ քիմիական վերամշակում՝ օրական 10 տոննա և ավելի, արհեստական կաշվի (այդ թվում՝ սինթետիկ) արտադրություն՝ ամսական 30000 քառ. դեցիմետր և ավելի,

բ. կայանքներ՝ մանրաթելի կամ տեքստիլի նախնական վերամշակման (այնպիսի գործողություններ, ինչպիսիք են լվացումը, սպիտակեցումը, մերսերիզացիան) կամ ներկման համար, որտեղ մշակվող նյութերի ծավալը գերազանցում է օրական 10 տոննան,

գ. նյութերի, առարկաների կամ արտադրատեսակների մակերեսային մշակում՝ օրգանական լուծիչների օգտագործմամբ, մասնավորապես կայանքներ՝ հարդարման, տպագրման, ծածկույթի, յուղազրկման, ջրամեկուսացման, ստանդարտացման, ներկման, մաքրման կամ ներծծման համար, որոնց օրական հզորությունը գերազանցում է 150 կգ-ը մեկ ժամում կամ տարեկան՝ 200 տոննան.

9) սանիտարատեխնիկական կառուցվածքների բնագավառում՝

ա. գերեզմանոցներ կամ դիակիզարաններ կամ դիահերձարաններ, պաթոլոգիաանատոմիկներ կամ դիարաններ,

բ. կենդանիների դիակիզում կամ թաղում կամ սպանդանոցներ՝ օրական 120 տոննա և ավելի հզորությամբ.

10) ենթակառուցվածքների բնագավառում՝

ա. օդանավակայաններ՝ 2100 մ թռիչքուղու երկարությամբ և ավելի,

բ. էլեկտրահաղորդման գծեր՝ 15 կմ և ավելի երկարությամբ կամ 220 կՎ և ավելի լարման,

գ. չորս և ավելի երթևեկելի գոտի ունեցող նոր ճանապարհների կառուցում կամ վերակառուցում կամ երկու կամ պակաս երթևեկելի գոտի ունեցող ճանապարհների ընդլայնում չորս և ավելի երթևեկելի գոտի ստանալու նպատակով, եթե համապատասխան հատվածն ունի 10 կմ և ավելի անընդհատ երկարություն,

դ. 500 մետր և ավելի երկարությամբ թունելների կամ մետրոպոլիտենի կամ երկաթուղիների կառուցում կամ 25 տոննա և ավելի բեռնատարողությամբ կամուրջների կառուցում,

ե. 300 մմ և ավելի տրամագծով, 20 կմ և ավելի երկարությամբ գազի կամ նավթի կամ քիմիական նյութերի խողովակաշարեր,

զ. գերիզոր հաղորդող ռադիոտեխնիկական օբյեկտների տեղակայում: Սույն օրենքի իմաստով՝ գերիզոր հաղորդող ռադիոտեխնիկական օբյեկտներ են համարվում այն օբյեկտները, որոնց տեղադրված ալեհավաքի ուղղորդված գործողության գործակիցը 5-ից ավելի է, կամ առավելագույն հզորությունը գերազանցում է ներքոհիշյալ մակարդակները՝

900 Վտ՝ 30 կՀց-3 ՄՀց հաճախականության տիրույթում.

500 Վտ՝ 3-30 ՄՀց հաճախականության տիրույթում.

25 Վտ՝ 30 ՄՀց-300 ԳՀց հաճախականության տիրույթում.

11) ջրային տնտեսության բնագավառում՝

ա. ջրամբարներ կամ արհեստական լճեր կամ ջրավազաններ [կամ ջուր ամբարող այլ կառույցներ](#)՝ 3 մլն խմ և ավելի,

բ. կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայաններ՝ 50 000 և ավելի բնակչի համարժեք հզորությամբ,

գ. արտադրական կեղտաջրերի մաքրման կայաններ,

դ. ստորերկրյա ջրերի արդյունահանման կամ ստորգետնյա ջրերի արհեստական համալրման համակարգեր, երբ արդյունահանվող կամ վերհամալրվող ջրի տարեկան ծավալը համարժեք է 5 միլիոն խորանարդ մետրին կամ գերազանցում է դրան,

ե. ստորերկրյա քաղցրահամ ջրերի արդյունահանում՝ ձեռնարկատիրական նպատակներով.

[գ առևտրային նավահանգիստներ, ինչպես նաև ներքին ջրային ուղիներ և ներքին նավագնացության համար նավահանգիստներ, որոնք հնարավորություն են տալիս փոխադրելու 1350 մետր տոննայից ավելի նավեր:](#)#

12) քաղաքաշինության բնագավառում՝

ա. հակասողանքային կամ հակասահքային կամ հակասելավային միջոցառումներ՝ 10 հա և ավելի տարածքների համար.

13) գյուղատնտեսության բնագավառում՝

ա. կաթի վերամշակման, կաթնամթերքի արտադրության գործարաններ՝ օրական 200 տոննա և ավելի արտադրական հզորությամբ,

բ. ձկնաբուծական տնտեսություններ՝ 400 լիտր/վայրկյան և ավելի ջրառի դեպքում (մեկ տնտեսության համար),

գ. թռչնաբուծական տնտեսություններ՝ 20000 առանձնյակից ավելի,

դ. խոզաբուծական տնտեսություններ՝ 1000 գլուխ և ավելի կամ 350 տեղ և ավելի մայր խոզերի համար.

14) փայտի և թղթի արդյունաբերության բնագավառում՝

~~ա. թղթի արտադրության համար փայտանյութի, թղթի կամ ստվարաթղթի արտադրություն՝ օրական 20 տոննա և ավելի ծավալով,~~

[ա թղթի կամ ստվարաթղթի արտադրություն, որի օրական հզորությունը գերազանցում է 20 տոննան:](#)

բ. փայտանյութից ցելյուլոզի կամ նման մանրաթելային նյութերի արտադրություն.

15) սննդի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. համակցված կերերի արտադրություն՝ օրական 50 տոննա և ավելի,

բ. ծխախոտի արտադրություն կամ վերամշակում՝ օրական 0.5 տոննա և ավելի:

4. Բ կատեգորիան ներառում է՝

1) էներգետիկայի բնագավառում գործունեության հետևյալ տեսակները կամ արտադրական միավորները կամ դրանց բոլոր կառույցները կամ ենթակառույցները.

ա. կենսազագի կամ կենսազագով էներգիայի արտադրություն՝ 1 ՄՎտ և ավելի հզորությամբ,

բ. հիդրոէլեկտրակայաններ՝ մինչև 1 ՄՎտ հզորությամբ,

գ. հողմաէլեկտրակայաններ՝ 5 ՄՎտ և ավելի ընդհանուր հզորությամբ, արևային էլեկտրակայաններ՝ 3 հա և ավելի տարածք զբաղեցնող կամ լողացող արևային կայանքներ,

դ. երկրաջերմային ջրերից էներգիայի արտադրություն՝ մինչև 8 ՄՎտ հզորությամբ,

ե. 1 ՄՎտ-ից մինչև 50 ՄՎտ ջերմային հզորությամբ այրման համար նախատեսված կայանքներ, բացառությամբ ջերմային էլեկտրակայանների,

զ. 1 ՄՎտ-ից մինչև 50 ՄՎտ ջերմային հզորությամբ տաք ջրի կամ գոլորշու արտադրության կայանքներ.

2) ընդերքօգտագործման բնագավառում՝

ա. երկրաբանական ուսումնասիրություններ,

բ. ոչ մետաղական օգտակար հանածոների հանքերի վերջնական փակում,

գ. ընդերքօգտագործման ոչ վտանգավոր թափոնների վերամշակում,

դ. հանքային ջրերի հանքավայրերի վերջնական փակում,

ե. հանքային ջրերի հանքավայրերի շահագործում՝ ձեռնարկատիրական նպատակով,

զ. ոչ մետաղական օգտակար հանածոյի վերամշակում՝ օրական 8-ից մինչև 30 խմ.

3) ջրային տնտեսության կամ հողերի մելիորացիայի բնագավառում՝

ա. ջրամբարներ կամ արհեստական լճեր կամ ջրավազաններ կամ ցուր ամբարող այլ կառույցներ՝ 500 000-ից մինչև 3 մլն խմ,

բ. ջրային ավազանների միջև ջրի հոսքի տեղափոխման աշխատանքներ, երբ այդպիսի տեղափոխումն ուղղված է ջրի հնարավոր պակասը կանխելուն, և տեղափոխվող ջրի տարեկան ծավալը գերազանցում է 100 մլն խմ-ն, բացառությամբ «Սևանա լճի էկոհամակարգի վերականգնման, պահպանման, վերարտադրման և օգտագործման միջոցառումների տարեկան ու համալիր ծրագրերը հաստատելու մասին» օրենքով հաստատված ծրագրի 6.1-ին կետով նախատեսված դեպքերի, կամ գետերի ավազանների միջև ջրային ռեսուրսների տեղափոխման հետ կապված բոլոր այլ տեսակի աշխատանքներ, երբ ջրի վերցման միջին բազմամյա հոսքը գերազանցում է տարեկան 2 000 միլիոն խմ-ն, երբ տեղափոխվող ջրի ծավալը գերազանցում է այդ հոսքի 5%-ը: Այս երկու դեպքերում էլ բացառվում է խմելու ջրի հոսքի տեղափոխումը,

գ. կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման կայաններ՝ 3 000-ից մինչև 50 000 բնակչի համարժեք հզորությամբ,

դ. ենթակառուցվածքների կառուցում՝ վարարումներից, ճահճացումից պաշտպանելու նպատակով,

ե. աղակալված հողերի աղազերծում քիմիական լուծույթներով,

զ. չորացնող կամ կոլեկտորադրենաժային համակարգեր՝ 5 կմ և ավելի երկարությամբ.

4) գյուղատնտեսության բնագավառում՝

ա. ձկնաբուծական տնտեսություններ՝ տարեկան 100 տոննա և ավելի արտադրողականությամբ, եթե տնտեսության ջրօգտագործումը չի գերազանցում 400 լիտր/վայրկյանը,

բ. ոչխարաբուծական տնտեսություններ՝ 500 գլուխ և ավելի,

գ. անասնաբուծական (խոշոր եղջերավոր) տնտեսություններ՝ 1000 գլուխ և ավելի.

5) անտառային տնտեսության բնագավառում՝

ա. անտառահատում՝ պետական կամ համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողերում, բացառությամբ անտառկառավարման կամ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների կառավարման պլաններով նախատեսված անտառահատումների,

բ. անտառապատում, բացառությամբ անտառային հողերի.

6) ենթակառուցվածքների բնագավառում՝

ա. էլեկտրահաղորդման գծերի կառուցում՝ 5 կմ-ից մինչև 15 կմ երկարությամբ կամ 110 կՎ-ից մինչև 500 կՎ լարման՝ 500 մ-ից ավելի երկարությամբ,

բ. բենզալցակայաններ կամ հեղուկ վառելիքի լցակայան, գազալցակայաններ՝ 5 խմ և ավելի տարողությամբ կամ ավտոգազալիցքավորման ճնշակայաններ,

գ. ավտոմայրուղիների և արագընթաց ճանապարհների կառուցում ~~և 1 կմ-ից ավելի անընդհատ երկարությամբ,~~

դ. 300 մմ և ավելի տրամագծով և 1 կմ և ավելի երկարությամբ ջրամատակարարման և ջրահեռացման համակարգեր կամ մայր ջրանցքներ,

ե. 300 մմ և ավելի տրամագծով և 20 կմ և ավելի երկարությամբ խողովակաշարեր՝ օպտիկամանրաթելային մալուխների համար.

7) սննդի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. սննդամթերք ստանալու համար կենդանական հումքի (բացի կաթից) մշակում և վերամշակում՝ արտադրական հզորությունն օրական 75 տոննան գերազանցելու դեպքում,

բ. սննդամթերք ստանալու համար բուսական հումքի մշակում և վերամշակում՝ արտադրական հզորությունն օրական 300 տոննան (եռամսյակային միջին ցուցանիշը) գերազանցելու դեպքում,

գ. շաքարի կամ շաքարավազի արտադրություն՝ օրական 10 տոննա և ավելի,

դ. գարեջրի արտադրություն՝ օրական 1000 դեկալիտր և ավելի,

ե. կաթի վերամշակման և կաթնամթերքի արտադրություն՝ օրական 100-ից մինչև 200 տոննա արտադրական հզորությամբ,

զ. կենդանական կամ բուսական յուղերի ու ճարպի արտադրություն՝ օրական 5 տոննա և ավելի,

է. ձկնամթերքի արտադրություն կամ վերամշակում, որոնց պատրաստի արտադրանք արտադրելու հզորությունը գերազանցում է օրական 30 տոննան.

8) քաղաքաշինության բնագավառում՝

ա. քաղաքաշինական գործունեության օբյեկտների կառուցում՝ 1500 քմ և ավելի վերգետնյա ամենամեծ կառուցապատման մակերեսով կամ 2000 քմ և ավելի ստորգետնյա ամենամեծ կառուցապատման մակերեսով,

բ. քաղաքաշինական գործունեության օբյեկտների կառուցում՝ 15000 քմ և ավելի ընդհանուր կառուցապատման մակերեսով, ներառյալ բոլոր հարկերի, այդ թվում՝ ստորգետնյա հարկերի մակերեսները, բարեկարգման անջրանցիկ տարածքի մակերեսները,

գ. բարեկարգում՝ 1000 քմ և ավելի անջրանցիկ մակերեսի դեպքում.

9) ռեկրեացիայի և զբոսաշրջության բնագավառներում՝

ա. դահուկուղիներ, ճոպանուղիներ, գիփլայն (ճախրուղի) և հարակից ենթակառուցվածքներ.

10) շինանյութի արդյունաբերության բնագավառում՝

ա. 30-ից մինչև 80 տ/ժ արտադրողականությամբ ասֆալտի կամ 30-ից մինչև 80 խմ/ժ արտադրողականությամբ բետոնի ստացիոնար արտադրություն,

բ. ցեմենտի կամ կրի կամ գաջի արտադրություն՝ օրական մինչև 100 տոննա.

11) թափոնների գործածության բնագավառում՝

ա. մինչև 15 000 բնակչության սպասարկման համար կամ օրական մինչև 10 տոննա աղբ ընդունող աղբավայրերի կառուցում կամ շահագործում, որոնց ընդհանուր ծավալը չի գերազանցում 25000 տոննան,

բ. կոշտ կենցաղային, էլեկտրոնային և էլեկտրատեխնիկական սարքավորումների, շինարարական թափոնների տեսակավորման հետ կապված տնտեսական գործունեություն,

գ. ոչ վտանգավոր թափոնների օգտահանում, մշակում, վերամշակում, այրում՝ օրական 1 տոննան գերազանցող քանակությամբ:

5. Փորձաքննության (այդ թվում՝ անդրսահմանային) ենթակա չեն պետական անվտանգության ապահովման և արտակարգ իրավիճակների հետևանքների վերացման համար անհետաձգելի համարվող, սույն հոդվածով նախատեսված գործունեության տեսակները կամ սույն օրենքի 18-րդ հոդվածով նախատեսված նախագծային փոփոխությունները:

5.1 Փորձաքննության ենթակա չեն գոյություն ունեցող պետական կամ համայնքային ենթակայությամբ դպրոցներին և պետական կամ համայնքային ենթակայությամբ մանկապարտեզներին ամրացված հողամասերում կամ դրանց սահմանակից հողամասերում նախատեսվող նոր դպրոցի (կրթահամալիրի) կամ մանկապարտեզի կառուցումը, կամ գոյություն ունեցող դպրոցի կրթահամալիրի կամ դպրոցի (կրթահամալիրի) մարզադահլիճի, ճաշարանի, հանդիսությունների դահլիճի կամ մանկապարտեզի վերակառուցումը կամ հիմնանորոգումը, որպիսի դեպքերում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության վերաբերյալ դիրքորոշումը լիազոր մարմինը ներկայացնում է ճարտարապետաշինարարական նախագծերի քաղաքաշինական պետական համալիր փորձաքննության ժամանակ:

Սույն մասում նշված գործունեության տեսակների՝ միևնույն բնակավայրում այդ նպատակով հատկացված այլ հողամասերում իրականացումը ենթակա չէ փորձաքննության, եթե դա նախատեսված է օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետով սահմանված կարգով:

6. Փորձաքննության ենթակա են նաև սույն հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերում չթվարկված՝ Կառավարության հաստատած գործունեության տեսակները, որոնք իրականացվելու են բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում կամ անտառային հողերում կամ բնակավայրերի կանաչ գոտիներում կամ պատմամշակութային հուշարձանների սահմաններում կամ բնապահպանական հողերում, և որոնք ներառված չեն պետական փորձաքննական դրական եզրակացություն ստացած հիմնադրույթային փաստաթղթերում: Այս դեպքում փորձաքննությունն իրականացվում է Բ կատեգորիայի ընթացակարգով:

7. Նախաձեռնողի նախաձեռնությամբ փորձաքննության ենթակա են սույն հոդվածով չսահմանված բոլոր նախատեսվող գործունեությունները: Այս դեպքում փորձաքննությունն իրականացվում է Բ կատեգորիայի ընթացակարգով:

8. Սույն օրենքի 18-րդ հոդվածի 4-րդ մասի 1-ին կետով նախատեսված դեպքում գնահատման և փորձաքննության ենթակա են սույն հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեության տեսակների ընդլայնումը կամ վերակառուցումը կամ տեխնիկական կամ տեխնոլոգիական վերազինումը կամ վերապրոֆիլավորումը կամ կոնսերվացումը կամ տեղափոխումը կամ դադարումը կամ փակումը կամ քանդումը կամ նախագծային փոփոխությունը:

9. ՇՄԱԳ-ի և փորձաքննության ենթակա են նաև սույն հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեության տեսակների սահմանաչափերը չզերազանցող գործունեության ընդլայնումը կամ վերակառուցումը կամ տեխնիկական կամ տեխնոլոգիական վերազինումը կամ վերապրոֆիլավորումը, որի արդյունքով գործունեության սահմանաչափերը համընկնելու են սույն հոդվածով սահմանված նախատեսվող գործունեության տեսակների սահմանաչափերին կամ գերազանցելու են դրանց:

Հոդված 16. Տեղական ինքնակառավարման մարմնի (մարմինների) կողմից նախնական համաձայնության կամ անհամաձայնության տրամադրումը

1. Նախաձեռնողը, որը մտադիր է իրականացնել սույն օրենքի 12-րդ հոդվածով սահմանված նախատեսվող գործունեություն համայնքում, որի վարչական սահմաններում իրականացվելու է նախատեսվող գործունեությունը, համայնքի ղեկավարին է ներկայացնում ծանուցում, որը ներառում է՝

1) նախաձեռնողի անունը (անվանումը) և բնակության (գտնվելու) վայրը.

2) նախատեսվող գործունեության անվանումը՝ սույն օրենքի 12-րդ հոդվածին համապատասխան, նպատակը, համառոտ նկարագիրը.

3) նախատեսվող գործունեության իրականացման վայրը:

2. Համայնքի ղեկավարը ծանուցումն ստանալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, կատարում է ~~շահագրգիռ~~ հանրության ծանուցում և ծանուցումից հետո՝ ոչ շուտ, քան 21-րդ և ոչ ուշ, քան 25-րդ աշխատանքային օրն իրականացնում է հանրային լսում ազդակիր բնակավայրում:

3. Սույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված հանրային լսումից հետո՝ 30 աշխատանքային օրվա ընթացքում, համայնքի ավագանին որոշում է ընդունում նախատեսվող գործունեության իրականացմանը նախնական համաձայնություն կամ անհամաձայնություն տրամադրելու վերաբերյալ, որը պետք է պարունակի հիմնավորումներ դրա պատճառների մասին:

4. Համայնքի ղեկավարը սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված համայնքի ավագանու որոշման կայացման օրվանից հետո՝ 5-օրյա ժամկետում, իսկ «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 16-րդ հոդվածի 13-րդ մասով սահմանված դեպքում համայնքի ավագանու որոշումն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ 3-օրյա ժամկետում, լիազոր մարմինն և նախաձեռնողին է տրամադրում համայնքի ավագանու որոշումը, հանրային լսման արձանագրությունը, լուսանկարները կամ տեսաձայնագրությունները, առկայության դեպքում՝ նաև շահագրգիռ հանրության առաջարկությունները, դիտողությունները և կարծիքները:

5. Մեկից ավելի համայնքներում լսումներ իրականացվելու դեպքում առնվազն մեկ համայնքի կողմից սույն հոդվածի 3-րդ մասին համապատասխան անհամաձայնությունը համարվում է նախատեսվող գործունեության վերաբերյալ անհամաձայնություն:

6. Սույն հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված ժամկետում համայնքի ավագանու կողմից որոշում չկայացվելու դեպքում նախաձեռնողը փաստաթղթերի փաթեթը կարող է փորձաքննության ներկայացնել առանց համայնքի ավագանու նախնական համաձայնության:

Հոդված 20. Պետական փորձաքննական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչելը

1. Պետական փորձաքննական դրական եզրակացությունն [լիազոր մարմնի կողմից](#) ուժը կորցրած է ճանաչվում, եթե՝

1) Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքի 94.1-ին հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված իրավախախտման համար պատասխանատվության ենթարկվելուց հետո նախաձեռնողը մեկամսյա ժամկետում չի վերացնում արձանագրված խախտումները, և որի վերաբերյալ բնապահպանության ոլորտում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմինը միջնորդում է լիազոր մարմնին, որ պետական փորձաքննական դրական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչվի

2) ուժի մեջ է մտել օրենսդրական ակտ, որով սահմանվել է պետական փորձաքննական եզրակացություններն ուժը կորցրած ճանաչելու պահանջ

3) պետական փորձաքննական եզրակացություն տալուց հետո առաջացել է շրջակա միջավայրի նոր գործոն, որն առկա չի եղել պետական փորձաքննական եզրակացության տրամադրման պահին, և որի առկայության պայմաններում գործունեության շարունակումը

հակասելու է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին կամ ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերին, և որի առկայությունը պետական փորձաքննական եզրակացության տրամադրման պահին հիմք կհանդիսանար փորձաքննական բացասական եզրակացության տրամադրման համար

4) փորձաքննության ներկայացված փաստաթղթերի փաթեթով ներկայացվել են կեղծ փաստաթղթեր (տեղեկություններ և տվյալներ), և պետական փորձաքննական դրական եզրակացությունը չի համապատասխանում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը, և եթե արձանագրված անհամապատասխանությունները մինչև եզրակացության տրամադրումը հայտնի լինելու դեպքում հիմք կհանդիսանային փորձաքննական բացասական եզրակացության տրամադրման համար:

2. Հիմնադրությային կամ նախագծային փաստաթղթերով նախատեսվող գործունեության իրականացումը պետական փորձաքննական դրական եզրակացությունն ստանալուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում, չսկսելու դեպքում պետական փորձաքննական դրական եզրակացությունն ուժը կորցնում է:

3. Նախաձեռնողը պետական փորձաքննական եզրակացությունն ուժը կորցրած ճանաչելու վերաբերյալ լիազոր մարմնի ընդունած որոշումը կարող է բողոքարկել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Հոդված 21. ՌԷԳ-ի ենթակա հիմնադրությային փաստաթղթերի տեսակները

1. ՌԷԳ-ի ենթակա են սոցիալ-տնտեսական զարգացման, կլիմայի փոփոխության մեղմման և հարմարվողականության, էներգետիկայի, քաղաքաշինության, տրանսպորտի, կապի, գյուղատնտեսության, գրոսաշրջության, տարածքային զարգացման, ընդերքօգտագործման, արդյունաբերական ճյուղերի, ռեկրեացիայի, անտառատնտեսության, ձկնաբուծության, թափոնների գործածության, ջրային տնտեսության բնագավառներին վերաբերող հիմնադրությային փաստաթղթերի նախագծերը, որոնք սույն օրենքի 12-րդ հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեությունների տեսակների կամ «Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կունվենցիայի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման արձանագրության 1-ին և 2-րդ հավելվածներով սահմանված նախագծերի իրականացման հիմքեր են պարունակում: Հիմնադրությային փաստաթղթի՝ շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցության չափանիշները սահմանվում են ՌԷԳ կարգով:

2. ՌԷԳ-ի ենթակա են բոլոր հիմնադրությային փաստաթղթերի նախագծերը և դրանց այն փոփոխությունները, որոնք հնարավոր ազդեցություն կունենան բնության հատուկ պահպանվող և անտառային տարածքների, պատմամշակութային հուշարձանների վրա: ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է լիազոր մարմինը՝ նախաձեռնողի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով:

3. Հիմնադրությային փաստաթղթերի փոփոխություններին կամ տարածքների պլանավորմանը վերաբերող նախագծերի ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է լիազոր մարմինը՝ նախաձեռնողի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով:

4. ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա չեն պետական անվտանգության ապահովմանը և արտակարգ իրավիճակներին վերաբերող հիմնադրությային փաստաթղթերի նախագծերը:

1. -Գյուղատնտեսության, անտառտնտեսության, ձկնաբուծության, էներգետիկայի, արդյունաբերական ճյուղերի, ընդերքօգտագործման, տրանսպորտի, տարածքային զարգացման,

թափոնների գործածության, ջրային տնտեսության, կապի, գրոսաշրջության, քաղաքաշինության բնագավառներին վերաբերող հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերը ենթակա են ՌԷԳ-ի և փորձաքննության, եթե դրանք սահմանում են «Անդրսահմանային ենթատեքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կոնվենցիայի ռազմավարական էկոլոգիական գնահատման արձանագրության 1-ին հավելվածով թվարկված նախագծերի հետագա իրագործման հիմքեր կամ 2-րդ հավելվածում թվարկված այն նախագծերի հետագա իրագործման հիմքեր, որոնք սույն օրենքի 12-րդ հոդվածի համաձայն ենթակա են շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված, բայց սույն օրենքի 12-րդ հոդվածում թվարկված նախատեսվող գործունեության տեսակների հետագա իրագործման հիմքեր սահմանող հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերի ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է լիազոր մարմինը՝ առողջապահության բնագավառի կառավարման լիազոր մարմնի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով՝ Կառավարության կողմից հաստատված ՌԷԳ կարգին համապատասխան:

3. Սույն հոդվածի 1-ին մասում չնշված և բնության հատուկ պահպանվող և անտառային տարածքների, պատմամշակութային հուշարձանների վրա հնարավոր ազդեցություն ունեցող հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերի ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա լինելը որոշում է Լիազոր մարմինը՝ նախաձեռնողի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքով՝ Կառավարության կողմից հաստատված ՌԷԳ կարգին համապատասխան:

4. Լիազոր մարմինը, հիմնվելով նախաձեռնողի և առողջապահության բնագավառի կառավարման լիազոր մարմնի հետ համատեղ խորհրդակցությունների արդյունքների վրա, որոշում է նաև, թե արդյոք տեղական մակարդակով փոքր տարածքների օգտագործումը և հիմնադրույթային փաստաթղթերի աննշան փոփոխությունները ենթակա են ՌԷԳ-ի և փորձաքննության՝ Կառավարության կողմից հաստատված ՌԷԳ կարգին համապատասխան:

5. ՌԷԳ-ի և փորձաքննության ենթակա չեն ֆինանսական կամ բյուջետային բնույթի հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերը, ինչպես նաև այն հիմնադրույթային փաստաթղթերի նախագծերը, որոնց միակ նպատակը ազգային անվտանգությանը, պաշտպանությանը, քաղաքացիական արտակարգ իրավիճակներին ծառայելն է:

Հոդված 22. ՌԷԳ-ը

1. Հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի ՌԷԳ-ը և փորձաքննությունն իրականացվում են մինչև հիմնադրույթային փաստաթղթի ընդունումը:

2. ՌԷԳ-ի իրականացման փուլերն են՝

1)Նախնական գնահատումը #

~~1) 2)~~ ՌԷԳ շրջանակի որոշումը

23) ՌԷԳ հաշվետվության կազմումը

34) ՌԷԳ արդյունքների հաշվի առնելը հիմնադրությային փաստաթղթում:

3. Նախաձեռնողը՝

1) սույն հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված փուլերում խորհրդատվության համար դիմում է լիազոր մարմին, առողջապահության բնագավառի կառավարման լիազոր մարմին, անհրաժեշտության դեպքում, հաշվի առնելով հիմնադրությային փաստաթղթի բնագավառը, դիմում է նաև սույն օրենքի 21-րդ հոդվածի 1-ին մասում թվարկված բնագավառների կառավարման լիազոր պետական մարմիններ և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ

2) սույն օրենքի 7-րդ գլխով սահմանված կարգով ներգրավում է շահագրգիռ հանրությանը, իսկ անհրաժեշտության դեպքում սույն օրենքի 6-րդ գլխով սահմանված կարգով իրականացնում է անդրսահմանային ծանուցում և քննարկումներ:

Հոդված 24. Անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության ազդեցության գնահատմանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Եթե Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հիմնադրությային փաստաթղթի գործողությունը կամ նախատեսվող գործունեության իրականացումը, ինչպես նաև այլ պետությունների տարածքում հիմնադրությային փաստաթղթի գործողությունը կամ նախատեսվող գործունեության իրականացումը կարող են ունենալ անդրսահմանային ազդեցություն, ապա ՇՄԱԳ-ն իրականացվում է «Անդրսահմանային ենթատեսքստում շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման մասին» կոնվենցիայի, Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած այլ միջազգային պայմանագրերի, միջազգային առողջապահական կանոնների և սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան:

2. Անդրսահմանային ազդեցության պետական փորձաքննական եզրակացությունն ստորագրում է լիազոր մարմնի ղեկավարը, հաստատում է Կառավարությունը:

3. Անդրսահմանային ազդեցություն ունեցող հիմնադրությային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության ազդեցության գնահատման ընթացակարգերի լիարժեքությունն ապահովելու և գնահատման արդյունքներն ամփոփելու նպատակով լիազոր մարմինը համապատասխան հիմնավորմամբ կարող է երկարաձգել սույն օրենքով սահմանված ժամկետները:

4. Եթե նախատեսվող գործունեության զգալի անդրսահմանային ազդեցության վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը, որն առկա չի եղել պետական փորձաքննական եզրակացության տրամադրման պահին, և որը կարող էր զգալիորեն ազդել այդ եզրակացության վրա, հայտնի է դառնում Լիազոր մարմնին այդ գործունեության իրականացումը սկսելուց առաջ, ապա.

1) ծագման պետություն հանդիսանալու դեպքում՝ Լիազոր մարմինը այդ մասին անհապաղորեն սույն օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված կարգով տեղեկացնում է ազդակիր պետության համապատասխան լիազոր մարմնին.

2) ազդակիր պետություն հանդիսանալու դեպքում՝ Լիազոր մարմինը կարող է դիմել ծագման պետության լիազոր մարմնին՝ խորհրդակցություններ կազմակերպելու և այդ եզրակացությունը վերանայելու անհրաժեշտության հարցի քննարկման համար:

~~ՇԱՀԱԳՐԳԻՌ~~ ՀԱՆՐՈՒԹՅԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԸ, ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԼՍՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ ԵՎ ԴՐԱՆՑ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

Հոդված 28. ~~Շահագրգիռ~~ հՀանրության ծանուցումը և հանրային լուսմների իրականացումը

1. ~~Շահագրգիռ~~ հՀանրությունն իրավունք ունի մասնակցելու ՇՄԱԳ-ի, ՌԷԳ-ի և փորձաքննության գործընթացներին:

2. Լիազոր մարմինը, տարածքային կառավարման մարմինները, տեղական ինքնակառավարման մարմինները և նախաձեռնողը սույն օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 7-րդ կետով սահմանված կարգով ՇՄԱԳ-ի, ՌԷԳ-ի և փորձաքննության գործընթացներին շահագրգիռ հանրության մասնակցությունն ապահովելու նպատակով իրականացնում են՝

1) ՇՄԱԳ-ի, ՌԷԳ-ի և փորձաքննության գործընթացներն սկսելու և դրանց մասնակցելու իրավունքի մասին տեղեկատվության տարածում.

2) ՇՄԱԳ-ի, ՌԷԳ-ի և փորձաքննության փաստաթղթերի և այլ տեղեկատվության մատչելիության ապահովում.

3) լուսմներին շահագրգիռ հանրության մասնակցության համար պայմանների ստեղծում, պաշտոնական կայքերի և տեղեկատվության տարածման այլ միջոցներով (մամուլ, զանգվածային լրատվության այլ միջոցներ, տեղական ինքնակառավարման և տարածքային կառավարման մարմինների, հանրային նշանակության շենքերի ցուցատախտակներ) հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի կամ նախատեսվող գործունեության, փորձաքննական գործընթացի վերաբերյալ շահագրգիռ հանրության իրազեկում:

3. Առաջին հանրային լուսմ իրականացվում է սույն օրենքի 16-րդ հոդվածով սահմանված՝ տեղական ինքնակառավարման մարմինների կողմից նախնական համաձայնության տրամադրման փուլում, իսկ երկրորդը՝ սույն օրենքի 17-րդ հոդվածով սահմանված փորձաքննության ընթացքում: Հանրային լուսմներից առաջ սահմանված կարգով ապահովվում է հանրային լուսմների ծանուցումը:

4. ՌԷԳ-ի հանրային լուսմների ծանուցման բովանդակությունը պարունակում է՝

- 1) նախաձեռնողի անունը (անվանումը).
 - 2) հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի անվանումը.
 - 3) ամփոփ նկարագիրը.
 - 4) հիմնադրույթային փաստաթղթի նախագծի դրույթների վերաբերյալ տեղեկատվությունը.
 - 5) հանրային լուսմների իրականացման ժամկետները, վայրը.
 - 6) տեղեկատվություն ստանալու վայրը և առաջարկություններ ներկայացնելու ժամկետները:
5. ՇՄԱԳ-ի հանրային լուսմների ծանուցման բովանդակությունը պարունակում է՝
- 1) նախաձեռնողի անունը (անվանումը).
 - 2) նախատեսվող գործունեության տեսակը.
 - 3) նախատեսվող գործունեության իրականացման վայրը և ամփոփ նկարագիրը.
 - 4) հանրային լուսմների իրականացման ժամկետները և հասցեն.
 - 5) փաստաթղթերին ծանոթանալու և տեղեկատվության ստացման հնարավորությունը, առաջարկություններ ներկայացնելու համար նախատեսված հասցեն:

6. Հանրային լուսմների վերաբերյալ ծանուցումը իրապարակվում է առնվազն երեք հազար տպաքանակ ունեցող մամուլի և զանգվածային լրատվության այլ միջոցներով, փակցվում է մարզպետարանի կամ ազդակիր համայնքի տեղական ինքնակառավարման մարմինների և

ազդակիր բնակավայրի վարչական ղեկավարի նստավայրի կամ հանրային նշանակության շենքերի (մշակույթի, արվեստի, գիտական, կրթական, ուսումնական նշանակության շենքերի) հայտարարությունների ցուցատախտակի վրա, հրապարակվում է ազդակիր համայնքի տեղական ինքնակառավարման մարմինների, նախաձեռնողի պաշտոնական կայքերում (առկայության դեպքում): Փորձաքննության ընթացքում ծանուցումը տեղադրվում է նաև լիազոր մարմնի պաշտոնական կայքում:

7. Փորձաքննության ընթացքում հանրային լսումներն իրականացվում են ծանուցումից ոչ շուտ, քան 15-րդ օրը: